

Είδος: Περιοδικό / Κύριο
 Ημερομηνία: Δευτέρα, 01-02-2010
 Σελίδα: 24,25 (1 από 2)
 Μέγεθος: 1161 cm²
 Μέση κυκλοφορία: Μη διαθέσιμη
 Επικοινωνία εντύπου: 210 7216376

Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Τα βασίλεια της φαντασίας

Μια περιπλάνηση στις ουτοπίες που ξεπήδησαν από την πένα των μαέστρων της λογοτεχνίας, για να χωρέσουν οι αλλόκοτοι, χρωματιστοί, υπέροχοι ήρωές τους.

Της Αναστασίας Καμβύση

Φωτογραφία: Γιάννης Καρκανέβατος.

Περπατώντας το δάσος

Εν αρχή ην το δάσος των αδερφών Γκριμ. Εκεί όπου λουφάζει ένας πρίγκιπας μεταμορφωμένος σε βάτραχο, εκεί που ο Χάνσελ και η Γκρέτελ ανακαλύπτουν το σπίτι από ζαχαρωτά. Στο δάσος θα συναντήσει ο πρίγκιπας ένα κάστρο, όπου όλοι έχουν πέσει σε βαθύ ύπνο, και ένα χαμένο κοριτσάκι μια μικροσκοπική καλύβα με νάνους. Παραδόξως, ένα από τα ωραιότερα δάση της παγκόσμιας λογοτεχνίας, Το Δάσος Ανάμεσα στους Κόσμους, σιωπηλό και «χορταστικό σαν τούρτα δαμάσκηνου», βρίσκεται πίσω από μια ντουλάπα. Εκεί όπου βρίσκεται και η είσοδος στη Νάρνια, τη μυθική χώρα που γέννησε η φαντασία του Κ.Σ. Λιούις στα «Χρονικά της Νάρνια» (εκδ. Κέδρος): ένα σύμπαν από κόσμους που συμπεριλαμβάνει και τον δικό μας. Κανείς δεν ξέρει με ποιον τρόπο οι κάτοικοι της Νάρνια μετράνε τον χρόνο, ούτε ακριβώς σε πόσα είδη ανήκουν οι ίδιοι. Σίγουρα, υπάρχουν άνθρωποι σαν εμάς, αλλά και τα πλάσματα που δημιούργησε ο Ασλάν, το πανίσχυρο λιοντάρι που τη διαφεντεύει. Είναι αδύνατον να μιλήσει κανείς για τα δάση των παραμυθιών χωρίς να αναφερθεί στην περίφημη Μέση Γη στον «Άρχοντα των δαχτυλιδιών» (εκδ. Κέδρος) του Τζ. Ρ.Ρ. Τόλκιν, αλλά και μάταιο να προσπαθήσει να την περιγράψει. Ευτυχώς, υπάρχουν και μικρότερα μέρη όχι μόνο για να συναντήσει κανείς τη μαγεία, αλλά και για να τη διδαχθεί.

Οι Ναοί της μάθησης

Υπάρχει ένα κάστρο στη Σκωτία που στεγάζει τη Σχολή Χόγκουαρτς για Μαγείες και Ζόρκια, ένα σχολείο για νεαρούς μάγους και μάγισσες μεταξύ 11 και 18 ετών που ζουν στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ιρλανδία, ανάμεσά τους και ο νεαρός Χάρι Πότερ, τον οποίο μας συστήνει η Τζ.Κ. Ρόουλινγκ στο βιβλίο «Ο Χάρι Πότερ και η φιλοσοφική λίθος» (εκδ. Ψυχογιός). Πανίσχυρα ζόρκια κάνουν την ύπαρξη του κάστρου (στις κινηματογραφικές εκδόσεις του Χάρι Πότερ το «υποδύθηκε» το πανέμορφο και πολύ αληθινό Alnwick Castle) αόρατη στους μη μάγους (τους

μαγκλ), ενώ διαθέτει το δικό του πρωτότυπο ταχυδρομείο, τον Κουκουβαγιώνα (από όπου οι μαθητές επικοινωνούν με τον έξω κόσμο με τη βοήθεια της κουκουβάγιας τους) και υπέροχες κρυψώνες, όπως το δωμάτιο που πηγαίνει στον έβδομο όροφο. Τον παραμυθένιο κόσμο των μάγων που κυκλοφορούν ανάμεσα στους μη μάγους συμπληρώνει το χωριό Χόγκσμιτ, όπου και η καλύβα που συρλιάζει, το πιο στοιχειωμένο κτίριο στη Βρετανία. Άλλα διάσημα σχολεία φανταστικών κόσμων είναι το Αθέατο Πανεπιστήμιο του Τέρι Πράτσετ («Το φως της μαγείας», εκδ. Παράπεντε) και, φυσικά, η Οξφόρδη στο «Αστέρι του βορρά» του Φίλιπ Πούλμαν (εκδ. Ψυχογιός), ενός σπουδαίου μάστρου της λογοτεχνίας του φανταστικού, ανώτερου για πολλούς, ανάμεσά τους κι εγώ, τόσο του αρχιμάστορα Τόλκιν όσο και της «πρώτης κυρίας» Ρόουλινγκ.

Χώρες ονειρεμένες

Βέβαια, τις ωραιότερες χώρες τις ανακαλύπτει κανείς ταξιδεύοντας, όπως ο Γκιούλιμπερ, πέφτοντας σε μια κουνελότριπα, όπως η Αλίκα, ή διασχίζοντας απλώς ένα τείχος, όπως ο Τρίσαν στην «Αστερόσκοπη» του Νιλ Γκάιμαν (εκδ. Κέδρος). Στη Χώρα των Θαυμάτων και στη Χώρα του Ποτέ Ποτέ όλα μπορούν να συμβούν και συμβαίνουν. Όταν η Αλίκα πέφτει από την Κουνελότριπα, τα θαύματα δεν έχουν τελειωμό. Ζώα ντυμένα με ρούχα και ανθρώπινη συμπεριφορά, γάτες που εξαφανίζονται, κάμπιες που κινούνται ναργιλέ. Μάλιστα, ναργιλέ. Στα λημέρια του αγοριού που δεν μεγαλώνει ποτέ, γι' αυτό και το βασιλείο του ονομάζεται Χώρα του Ποτέ Ποτέ, το μοναδικό ρολόι που ακούγεται βρίσκεται στην κοιλιά ενός κροκόδειλου, κι αυτό ίσα που ακούγεται κάτω από τις φωνές και τα γέλια των αγοριών. Στα «Ταξίδια του Γκιούλιμπερ» (εκδ. Μεταίχμιο) οι αλλόκοτες χώρες και οι ακόμι πιο αλλόκοτοι κάτοικοι

τους εναλλάσσονται με τέτοια ταχύτητα, που αναρωτιέσαι για πόσα διαφορετικά πράγματα ήθελε να μιλήσει ο Τζόνθαν Σουίφτ όταν περιέγραφε τη Λιλιπούτι, τη Βροβιδινάγη, τη Λαπούτα, τη Γλουβδοβερβίτη ή το βασίλειο των Χουικνχιανών. Όσο για τη χώρα των ξωπικών που πλάθει ο Γκάιμαν, εκεί μπορείς να πιάσεις ακόμη και ένα αστέρι από τον ουρανό και να το κάνεις δικό σου, παρόλο που στο κατώφλι σου βρίσκονται οι νεκροί άρχοντες του Ανερόβροχου και η μοχηρή βασίλισσα-μάγισσα Λίλιμ.

Μιλώντας για μοχηρές μάγισσες, θα βρούμε μία από τις πιο διάσημες στην ιστορία των παραμυθιών στη χώρα του «Μάγου του Οζ» (εκδ. Άμμος), όπου κουμάντο κάνουν μάγοι και μάγισσες από τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα. Η Κακιά Μάγισσα της Ανατολής καταδυναστεύει τη χώρα των Τραγανούληδων και εκείνη της Δύσης τη χώρα των Αταχτούληδων. Η Σμαραγδένια Πολιτεία είναι το άντρο ενός

απατεώνα και, τελικά, το μόνο ασφαλές μέρος στη χώρα είναι ο δρόμος που είναι στρωμένος με κίτρινες πλάκες.

«Ο μικρός πρίγκιπας» (εκδ. Πατάκη) του Αντουάν Ντε Σαιντ Εξπερύ (μοναδικός κάτοικος, μαζί με ένα τριαντάφυλλο, του αστεροειδούς B612) και η αφοπλιστική ειλικρίνειά του είναι οι καλύτεροι ξεναγοί στον κόσμο του ουρανού και στους αλλόκοτους κατοίκους του, όλοι τους αντικατοπτρισμοί προσώπων και πραγμάτων και αφορμές για γνώση και συμμόρφωση.

Οι θεοί του Ολύμπου στη Νέα Υόρκη

Ευτυχώς, δεν είναι όλα τα μικρά αγόρια τόσο μελαγχολικά, όσο ο Μικρός Πρίγκιπας. Ο Πέρσι Τζάκσον, για παράδειγμα, είναι ένα δωδεκάχρονο αγόρι από τη Νέα Υόρκη με δυσλεξία και σύνδρομο διάσπασης προσοχής. Μετά από απανωτές αποβολές από το σχολείο, εξαιτίας της αλλόκοτης συμπεριφοράς του, μαθαίνει τι κρύβεται πίσω απ' όλες τις κακοτυχίες που τον συνο-

δεύουν: Ο Πέρσι είναι ημίθεος, γιος μιας θνητής και ενός θεού και -ναί, σωστά θυμάστε- σε αυτού του είδους τις σχέσεις είναι που διέπρεπαν οι αρχαίοι Έλληνες θεοί. Ο συγγραφέας της σειράς «Ο Πέρσι Τζάκσον και οι Ολύμπιοι» (εκδ. Πάπυρος) Ρικ Ριόρνταν τοποθετεί το δωδεκάθεο των Ελλήνων στις αρχές του 21ου αιώνα σε έναν μυθικό 600ό όροφο στο Εμπάιρ Στέιτ Μπίλντινγκ στη Νέα Υόρκη. Όσο για τον Πέρσι και τα υπόλοιπα νόθα των θεών, ο Ριόρνταν τα μαζεύει σε μια κατασκήνωση έξω από το Λονγκ Άιλαντ, την οποία διευθύνει ο Κένταυρος Χείρων και κυκλοφορούν κάθε είδους πλάσματα από την αρχαία ελληνική μυθολογία. Σε αντίθεση με τον Πέρσι, που αντλεί τη δύναμή του από τη θεϊκή του καταγωγή, ένας άλλος έφηβος υπερήρωας βασίζεται μόνο στο μυαλό του (εντάξει, και στην τεράστια περιουσία του πατέρα του). Ο δαιμόνιος «Αρτέμις Φάουλ» του Όουεν Κόλφερ (εκδ. Ψυχογιός) δεν διατάζει να κηρύξει πόλεμο στη φυλή των ξωπικών και να διεκδικήσει το χρυσάφι τους. Άλλο ένα διάσημο ορφανό της λογοτεχνίας (ο πατέρας του αγνοείται) που ζει σε έναν κόσμο που θα μπορούσε να είναι ο δικός μας, αν δεν κυκλοφορούσαν σε αυτόν τόσο πολλά φτερωτά πλάσματα και τρολ. Λιγότερα φτερωτά πράγματα, περισσότερα παιχνίδια του μυαλού υπάρχουν στα «Διόδια της φαντασίας» του Τζάστερ Νόρτον (εκδ. Κέδρος) στη χώρα που μπαίνει ο Μίλο όταν ανοίγει ένα αλλόκοτο δώρο, μια Πύλη Διοδίων για τη Λεξικούπολη, το Νησί των Βιαστικών Συμπερασμάτων και την Κοιλιάδα της Σιωπής, και καταλήγει να προσπαθεί να σταματήσει τον πόλεμο που άρχισαν τα Γράμματα με τους Αριθμούς. Οι χώρες των μαγικών πλάσμάτων δεν έχουν τελειωμό, όπως ακριβώς και η «Ιστορία χωρίς τέλος», η ατέλειωτη ιστορία του Μίχαελ Έντε (εκδ. Ψυχογιός), με ήρωα τον μικρό Μπάλαζαρ Μπουξ, που ανακαλύπτει μέσα σε ένα βιβλίο έναν άλλο κόσμο με ατέλειωτες περιπέτειες. Ακριβώς αυτό που κάνουμε όλοι εμείς κάθε φορά που ξαναδιαβάζουμε το αγαπημένο μας παραμύθι.

